

Voedsel en systeemverandering: is agro-ecologie de oplossing?

Webinar Economie van de Hoop 29/04/21

Systeemverandering: waarom?

- Ontwikkeling = individuele, materiële welstand, groei
- Groeimodel botst op grenzen
- Nood aan andere invulling van 'welvaart' en 'goed leven'
- Kern van identiteit BD
- Groeiende beweging

Intensieve landbouw = dominant

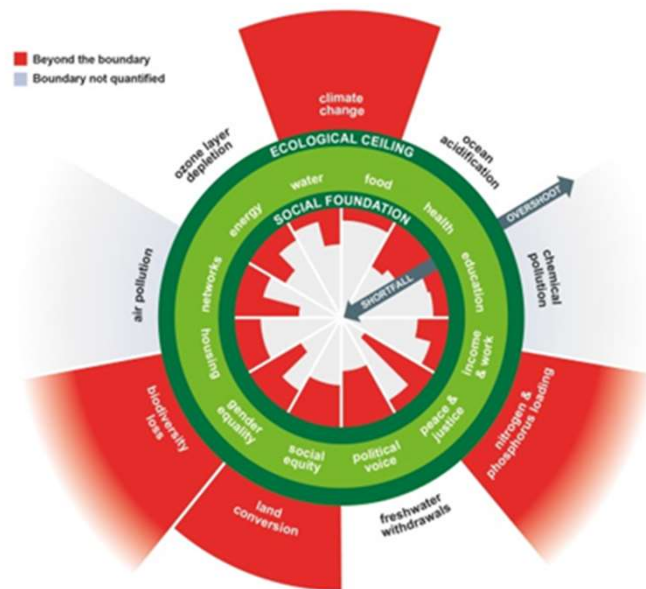

Winst- en machtsconcentratie

- Transnationale bedrijven bepalen de regels van het economische, financiële en politieke spel

Ecologische grenzen overschreden

- 50% van **land** en 75% **zoetwater** gebruikt voor landbouw
- **Fosfaat en nitraat vervuiling** door (kunst)mest
- **Biodiversiteitsverlies**: 17% bestuivers bedreigd; Ontbossing: 5milj ha/jaar
- **Klimaatverandering** (> 25% CO² uitstoot)

Sociale impact

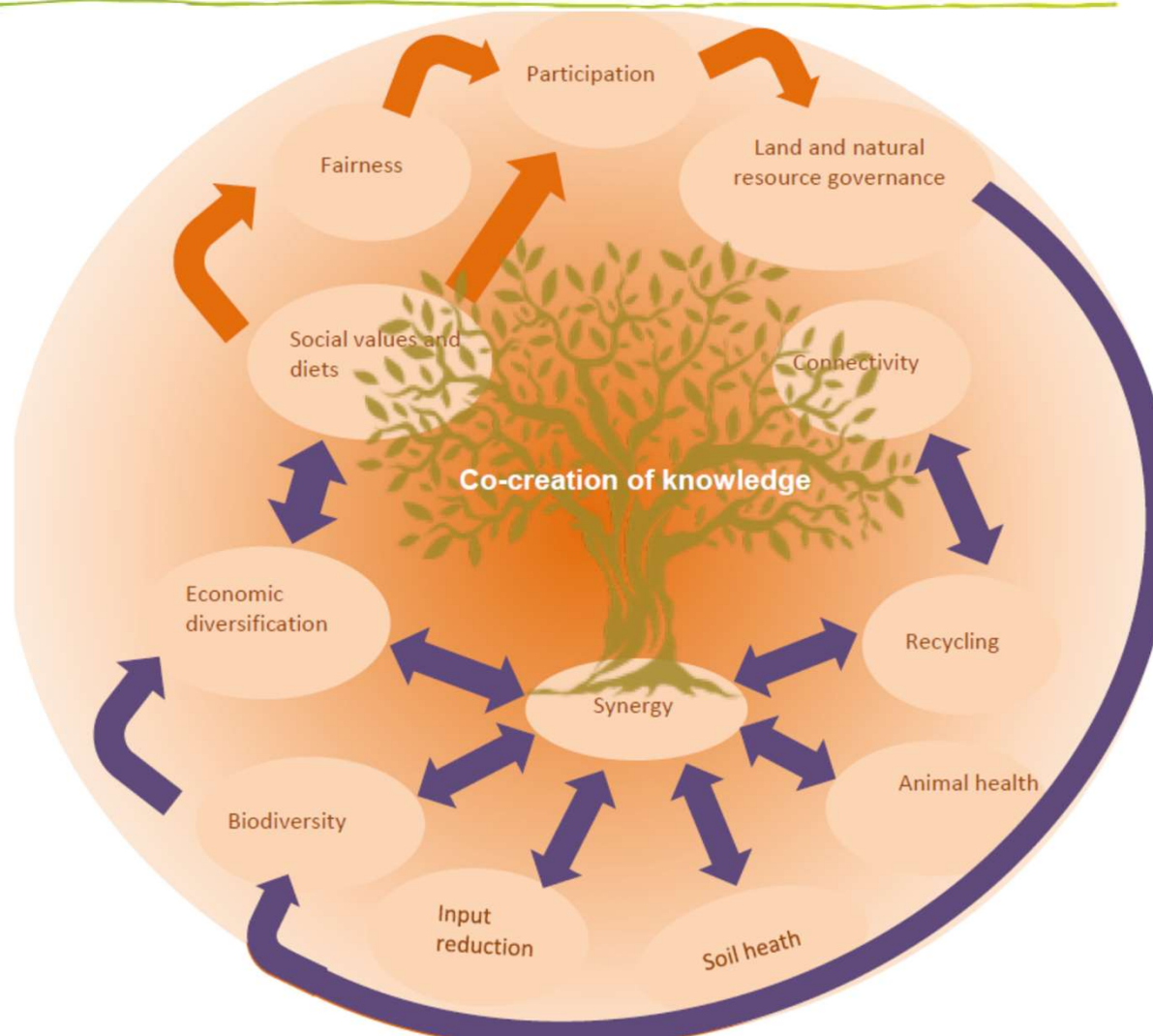
Recht op voedsel wordt niet gerealiseerd voor meer dan de helft van de wereldbevolking!

Alternatief? Agro-ecologie!

Transitie naar duurzame
voedselsystemen gebaseerd op
de principes van **agro-ecologie**

Landbouw MET de natuur

Duurzame, diverse productie

Faciliteert aanpassing
en weerbaarheid
t.a.v. klimaatverandering

Voedt biodiversiteit
en bodem

Elimineert het gebruik
en de afhankelijkheid
van landbouwchemicaliën

Versterkt de integratie
van verschillende elementen
van agro-ecosystemen
(planten, dieren, ...)

ECOLOGISCHE

Autonomie voor boeren

Bevordert
landbouwer-tot-landbouwer-
uitwisselingen om kennis te delen

Versterkt voedselproducenten,
lokale gemeenschappen,
cultuur, kennis, spiritualiteit

Bevordert gezonde voeding
en levensonderhoud

Moedigt diversiteit en solidariteit
onder bevolkingsgroepen,
en empowerment van
vrouwen en jongeren aan

SOCIO-CULTURELE

Lokale markten – korte keten

Bevordert eerlijke,
korte distributienetwerken,
waarbij producenten en
consumenten samenwerken

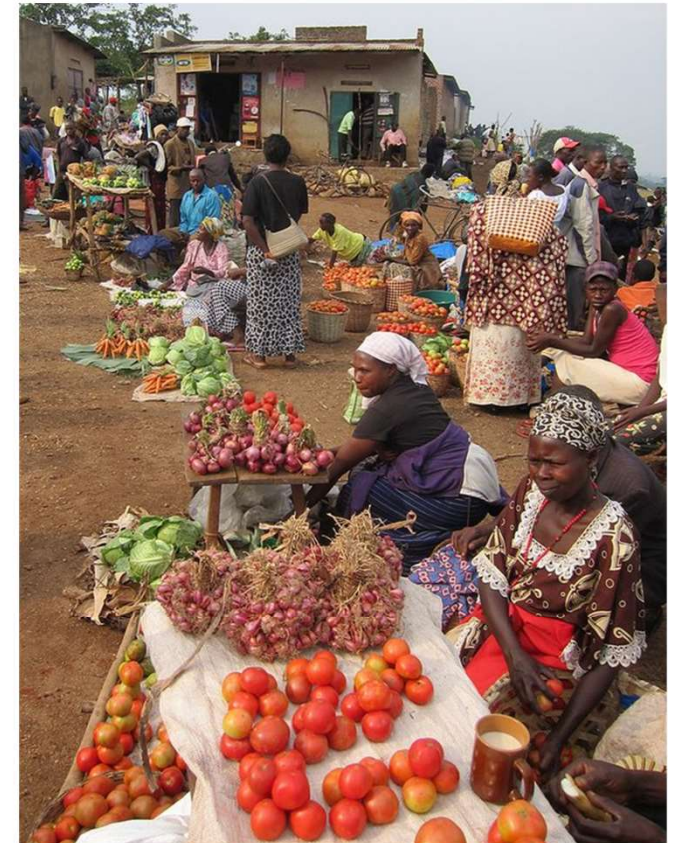

Verhoogt weerbaarheid door de
diversifiëring van landbouwinkomsten
en versterkt de autonomie
van de gemeenschap

Wil de lokale markten versterken
en bouwen aan een sociale
en solidaire economie

ECONOMISCHE

Wil controle over zaaigoed,
land en grond in handen
van de betrokken bevolking leggen

Moedigt nieuwe vormen
van gedecentraliseerd,
collectief en participatief beheer
van voedselsystemen aan

Vereist ondersteunend beleid
en investeringen

Moedigt een sterkere participatie
in het beslissingsproces aan van
zowel vrouwelijke als mannelijke
voedselproducenten/-consumenten

POLITIEKE

Ondersteunend beleid

CONSULTA COMUNITARIA

**Presos Políticos, por defender los derechos
al agua, la vida, la tierra y el territorio**

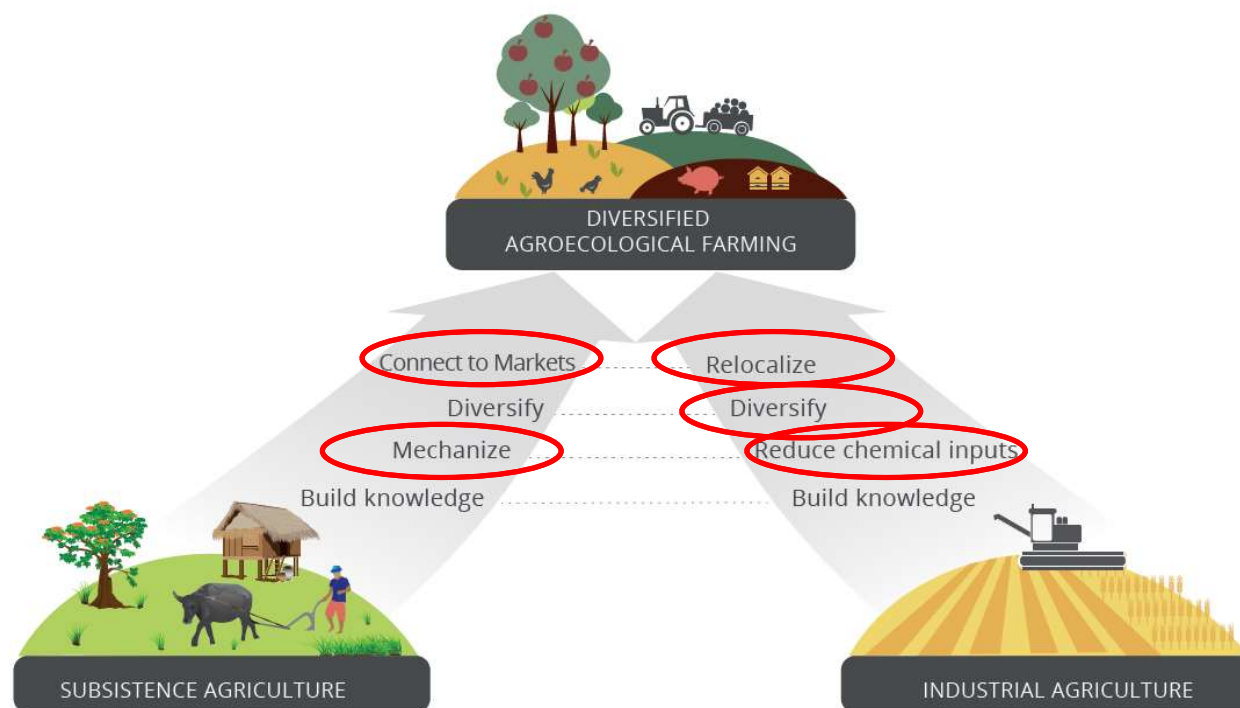
Antonio Rogelio Velázquez López
Saul Aurelio Méndez Muñoz
Mynor Manuel López Barrón
Francisco Juan Padilla
Sotero Adalberto Villatoro Hernández

Arturo Pablo Juan
Rogelio Juárez Madero
Domingo Sánchez
Bernardo Francisco López Reyes

**Exigimos la inmediata libertad
de todos los presos políticos!**

Verschillende uitgangssituaties, één doel

FIGURE 2 - TRANSITIONING FROM DIFFERENT STARTING POINTS

Agro-ecologie in het Zuiden

SysCom studie 2020:

- 12 jaar vergelijking van ecologische en conventionele teeltsystemen in Kenya, India en Bolivia:
 - opbrengsten zijn vergelijkbaar – gewasafhankelijk.
 - Inkomen van boeren in AE systemen $\geq$ conventioneel
 - Betere bodemvruchtbaarheid en C-opslag, verminderde erosie, meer biodiversiteit, meer weerbaarheid.

What is the contribution of organic agriculture to sustainable development?

A synthesis of twelve years (2007–2019) of the “long-term farming systems comparisons in the tropics (SysCom)”

FIBL

SysCom

Gurbir S. Bhullar, David Sawtoe, Noah Adamtey,
Laura Armengot, Harun Cizik, Eva Goldmann, Anritbir Riar,
Johanna Rüegg, Monika Schneider, Beate Huber

Agro-ecologie in Europa – realistisch?

- [IDDRI studie 2018](#): AE landbouw, extensieve veeteelt, gezond dieet met weinig zuivel en vlees:
 - Ruim voldoende gezond en gevarieerd voedsel voor alle Europeanen in 2050
 - Ruimte voor export (graan, zuivel, wijn)
 - 35% minder Kcal produceren
 - 40% minder broeikasgasemissies
 - beter inkomen voor boer
 - Herstel van biodiversiteit & grondstoffen

Van Boer tot Bord: de duurzame strategie van Europa

Europese Green Deal

- Halvering gebruik pesticiden en antibiotica in veeteelt
- helpt minder verlies nutriënten
- 25% bio-landbouw
- Voedselverlies halveren
- Gezond voedsel = gemakkelijke keuze

MAAR:

- Landbouw blijft exportgericht
- GLB blijft grootschaligheid belonen
- Nood aan beleidscoherentie

Hoop?

- EU: F2F = eerste stap
- erkenning AE in internationale solidariteit
- FAO – scaling up AE in Zuiden
- Bottom-up initiatieven, bij ons en in het Zuiden
- AE beweging: wereldwijde solidariteit en samenwerking

